

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

TARTALOM:

Méztár lent...!? Dr. *Hilbert István*. — Párhuzam a rajoztató és mézeltető rendszer között. *Csiki Fános*. — Meteorologia, botanica és az okszerű méhészet a Táttra tövében. *Danis Fános*. — A kis és nagy keretről. *Szabó Imre*. — A méhekből. — Magyar méhészek, gyümölcstermelők s a méhészeti és kertészeti eszközök előállítóinak „Raktári szövetkezete“. Alapszabály tervezet. *Borszéki Somától*. Vége. — Méhészeti előadások. — Vegyesek. — Szerkesztő postája.

E folyóiratot az egylet rendes és köri tagjai a tagsági díjért kapják. Rendes tag évenként 2 frtot (4 korona), köri tag 1 frtot (2 korona) fizet.

KOLOZSVÁR, 1894.

AZ EGYLET TULAJDONA

GÁMÁN J. ÖRÖK. KÖNYVNYOMDÁJA.

Minden gazdaságban nélkülözhetlen Tejoltó-kivonat. 1 kiló 1 frt 20 kr.

GERGELY FERENCZ

kertészgazdasági kellékek legnagyobb raktára,
a „THANATON“ biztos rovar-irtószer egyedüli raktára,
Kolozsvárt, főtér 21. sz., saját ház.

Ajánl a n. é. gazdaközönség részére

legfrissebb gazdasági- és veteménymagvakat,

melyekről kívánatra árjegyzéket szívesen küld.

Azurin Peronospora ellen	1 kiló	1.80
Creolin Pearson-féle	1 kiló	1.85
Carbolsav vegytiszta fehér, jegeczes	1 kiló	2.—
Carbolsav nyers, 30% hordó számra	100 kiló	18.—
Carbolineum legjobb faj, hordó számra	100 kiló	18.—
Carbolsavas mész piros	100 kiló	15.—
Chlormész 100 fokos	100 kiló	18.—
Csodasó (Sal Glauberi)	100 kiló	8.—
Gépolaj pugliai, hordó számra	100 kiló	44.—
Gépolaj amerikai, hordó számra	100 kiló	20.—
Hernyóenyv Hitz-féle	1 kiló	—,40
Higanykenőcs	1 kiló	2.50
Kénkövirág	100 kiló	18.—
Kékkő I.	100 kiló	30.—
Keserűső, hordó számra	100 kiló	8.—
Kocsikenőcs, sárga vagy fekete	100 kiló	8.—
Kátrány, fekete, hordó számra	100 kiló	6.—
Maró szóda (Aetznatron) 100 fokos	100 kiló	22.—
Naphtalin	1 kiló	—,40
Oltóviasz, saját gyártmányu	1 kiló	1.50
Oltóviasz, Katona-féle kecskeméti	1 doboz	—,50
Oltóviasz, Pichler-féle	1 doboz	—,60
Patkányméreg	1 rud	—,50
Petroleum amerikai, hordó számra	100 kiló	20.50
Petroleum brassói I., hordó számra	100 kiló	18.50
Portland cement, hordó számra	100 kiló	3.50
Román cement (Hydraul mész)	100 kiló	2.—
Repczeolaj tisztított, hordó számra	100 kiló	42.—
Salicylsav jegeczes	1 kiló	10.—
Salicylnatron	1 kiló	10.—
Tejoltó-kivonat, Maager-féle	1 kiló	1.20
Thanaton	1 doboz	1.10
Vaselin, sárga 1 kiló 1 frt, fehér	1 kiló	1.40

Olajba tört festékek, lakkok, firneiss főraktára.

5—6 **Legkeresettebb fűszerkereskedés.**

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

A szerkesztő postája.

P. L. urnak Sz.-Keresztur. Levélben értesítettük; a kérdéses leírás fölhasználásába készségesen beleegyezőnk. — **P. János** g. kath. lelkész urnak Sz.-Ujlak. Égyletünk szívesen fogadja tagjai sorába. Lapunk idéni számait megküldi a kiadóhatal. Kérjük tudatni, mely évekből küldjük a teljes lappéldányokat? — **P. Ignác** urnak Balaton-Berény. A mülépek iránt a mülépgyár igazgatósága adhat felvilágosítást. Egy kaptár ára helyt 2 frt; egyéb eszközök Kiss Ernő helybeli veskereskedő-üzletében. — **H. J.** urnak Várad-Veicence. A milleniumi kiállítás méhészeti részét illető »tüzetes utbaigazítást« még ez idő szeriot sehol se kaphatja meg. Igazat adunk abban, hogy az idő nagyon közeledik és már rég hozzá kellett volna látni a munkához, de a halasztás okai egye-sületünkkel semmiféle összefüggésben nincsenek. — **A. J.** urnak Erzsébetváros. A viasz porlítása legegyszerűbben úgy történik, hogy a sárga viaszból lehető apró forgácsokat vágunk, 10—14 napig árnyékban szárítjuk s azután lehető hideg állapotban (0 fokon alól) dörzscsészében porlítható.

Szerkesztésért felelős: **Bodó László.**

Apró hirdetések.

E rovatban a méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 4 kr.

VÁSÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet Lerner Vilmos, Gyöngyösön. Minta küldendő.

Tiszta viaszot nagy és kis mennyiségben vásárol *Gergely* Ferencz kereskedése Kolozsvár, főtér.

ELAD.

Szabó Imre pénztárnok Kun-Félegyházán, 12 erőteljes méhcsaládot, igen jó készületű négyes kaptárokban. — Egy négyes kaptár négy méhcsaláddal 40 frt. — A 12 együtt 112 frt.

Mézcetet a méhészegylet gyárából, *Hirschfeld* Sándor kereskedése, Kolozsvár, főtér.

Szabó László Vésztőn, Békésmegye 45 kgr. pergetett mézet, á 50 kr.

Mülép-gyár teljesen felszerelve előnyös feltételek mellett. Értekezhetn. Kolozsvárt Tivoli-utca 3. sz. emeleti

AJÁNLKOZÁS.

Filep Miklós méhész Radnóthfája, (u. p. Sz.-Régen) méhésznek ajánlkozik. Levelek közvetlen hozzá intézendők.

Méhészeti eszközök
egyedüli nagy raktára
KISS ERNŐ vaskereskedésében,
Kolozsvárt, főtér 22. sz.

„Hungaria“ Budapesti részvénytársaság

Mütrágyagyári termékei

kizárólagos nagy raktára.

A nmítség. miniszterium elrendelte az állami birtokokon e műtrágya kizárólagos használatát.

Megrendeléseket postafordultával postai utánvét mellett küld.

Árjegyzék ingyen.

7-1²

BALOGH GERGELY
Tompahát, Szentes.

Kínál

5 mm. akác-,
1 mm. gyümölcs-
virág-,
3 mm. vegyes
mézet.

Ára:

55 - 50 - 40 frt.

Eladó

30 darab méhesalád

és

54 darab jól készült

mű-kaptár.

Ugy a kaptárak, mint a méhcsaládok
egyenként is eladatnak.

SZONTAGH ELEK,

Krakkó, u. p. M.-Igen.

Méhésznek fontos!

Méhésznek fontos!

IGEN JÓL KÉSZÍTETT KILENCZES KAPTÁRAK

kaphatók jutányos áron.

Olyanok, melyekben már voltak méhek,
12 forintért,
melyek még nem voltak használva,
15 forintért.

Megtekintés végett van egy darab **Turesányi Gyulánál** (belmagyar utca 2. szám a.) letéve, hol részletesebb felvilágosításokkal is szolgálnak.

(3—3)

Apró hirdetések.

E rovatban a méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 4 kr.

VÁSÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet Lerner Vilmos, Gyöngyösön. Minta küldendő.

Tiszta viaszot nagy és kis mennyiségben vásárol *Gergely* Ferencz kereskedése Kolozsvár, főtérr.

ELAD.

Szabó Imrepénztárnok Kun-Félegyházán, 12 erőteljes méhcsaládot, igen jó készületű négyes kaptárokban. — Egy négyes kaptár négy méhcsaláddal 40 frt. — A 12 együtt 112 frt.

Mézezetet a méhész-egylet gyárából, *Hirschfeld* Sándor kereskedése, Kolozsvár, főtérr.

Szabó László Vésztőn, Békésmegye 45 kgr. pergetett mézet, á 50 kr.

Műlép-gyár teljesen felszerelve előnyös feltételek mellett. Értekezhetn. Kolozsvárt Tivoli-utca 3. sz. emeleti

AJÁNLKOZÁS.

Filep Miklós méhész Radnóthfája, (u. p. Sz.-Régen) méhésznek ajánlkozik. Levelek közvetlen hozzá intézendők.

Méhészeti eszközök
egyedüli nagy raktára
KISS ERNŐ vaskereskedésében,
Kolozsvárt, főtéér 22. sz.

„Hungaria“ Budapesti részvénytársaság
Mütrágyagyári termékei
kizárólagos nagy raktára.

A nmltsg. miniszterium elrendelte az állami birtokokon e mü.
trágya kizárólagos használatát.

Megrendeléseket postafordultával postai utánvét mellett küld.

Árjegyzék ingyen.

6—12

Az első magyar
keresk. méhtelep
kaptárok, méhészeti
eszközök és szerszá-
mokrós szóló f. évi
gazdagon illusztrált
árjegyzéke

megjelent s kívánatra
mindenkinek ingyen
és bérmentve meg-
küldetik. 4—4

KÜHNE FERENCZ
BUDAPEST I., ATTILA-U.

Eladó

30 darab méhesalád
és

54 darab jól készült
mü-kaptár.

Ugy a kaptárok, mint a méhesaládok
egyenként is eladatnak.

SZONTAGH ELEK,
Krakkó, u. p. M.-Igen.

Méhésznek fontos!

Méhésznek fontos!

IGEN JÓL KÉSZITETT KILENCZES KAPTÁRAK

kaphatók jutányos áron.

Olyanok, melyekben már voltak méhek,
12 forintért,
melyek még nem voltak használva,
15 forintért.

Megtétekintés végett van egy darab **Turesányi Gyulánál** (belmagyar utca 2. szám a.) letéve, hol részletesebb felvilágosításokkal is szolgálnak.

(2—3)

Apró hirdetések.

E rovatban a méhészyelet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 4 kr.

VÁSÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet Lerner Vilmos, Gyöngyösön. Minta küldendő.

Tiszta viaszot nagy és kis mennyiségben vásárol *Gergely* Ferencz kereskedése Kolozsvár, főtérr.

ELAD.

Török József Öcsödön (Békésmegye) 1.5 métermázsza **fehér ákác mézet**, 52 frt.

Világos sárga pergetett mézet 48 frton a vasúthoz szállítva.

4.5 kgot is küld bádogszelenczékben 3 frt 20 kr. vagy 3 frt 50 kr. előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel bérmentesen.

Szabó Imre pénztárnok Kun-Félegyházán, **12 erőteljes méhcsaládot**, igen jó

készületű négyes kaptárokban. — Egy négyes kaptár négy méhcsaláddal 40 frt. — A 12 együtt 112 frt.

Mézcetefet a méhész-egylet gyárából, *Hirschfeld* Sándor kereskedése, Kolozsvár, főtérr.

Szabó László Vésztőn, Békésmegye 45 kgr. pergetett mézet, a 50 kr.

Barnás sárga virág mézet vasúthoz szállítva 50 frt m. m. *Cseri* Lajos méhészmeister Bátorkeszi. (Esztergom.)

Műlép-gyár teljesen felszerelve előnyös feltételek mellett. Ertekezhetn. Kolozsvárt Tivoli-utca 3. sz. emeleti

AJÁNLKOZÁS.

Filep Miklós méhész Radnóthfája, (u. p. Sz.-Régen) méhésznek ajánlkozik. Levelek közvetlen hozzá-intézőndők.

Méhészeti eszközök
egyedüli nagy raktára
KISS ERNŐ vaskereskedésében,
Kolozsvárt, főtér 22. sz.

„Hungaria“ Budapesti részvénytársaság

Mütrágyagyári termékei
kizárólagos nagy raktára.

A nmltsg. miniszterium elrendelte az állami birtokokon e mü-
trágya kizárólagos használatát.

Megrendeléseket postafordultával postai utánvét mellett küld.

Árjegyzék ingyen.

5-1²

Az első magyar
keresk. méhtelep
kaptárok, méhészeti
eszközök és szerszá-
mokrós szóló f. évi
gazdagon illusztrált
árjegyzéke

megjelent s kívánatra
mindenkinek ingyen
és bérmentve meg-
küldetik. 3-4

KÜHNE FERENCZ
BUDAPEST I., ATTILA-U.

Eladó

30 darab méhesalád

és

54 darab jól készült

mü-kaptár.

Ugy a kaptárok, mint a méhesaládok
egyenként is eladatnak.

SZONTAGH ELEK,

Krakkó, u. p. M.-Igen.

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez címzendők:

Kolozsvár, Bástya-utca, 9. szám.
Reklamatiók-, hirdetésekre vonatkozó megkeresések, valamint a pénzküldemények: **Gebhardt Döme** egyleti pénztárnokhoz intézendők Kolozsvárra.

Rendes tagok 2 frt (4 korona), köri tagok 1 frt (2 korona) tagsági díjért a „Méhészeti Közlöny“-t is kapják.
Hirdetés díja: garmond soronként 8 kr. (16 fillér). Egy egész oldal: 3 frt (6 korona). Fél oldal: 1 frt 50 kr. (3 korona). Egyleti tagok, éves és féléves hirdetőik 30% leengedésben részesülnek.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Méztár lent . . .!?

A N. rendszer szerint berendezett családjaimmal mint tavaly, épen ugy az idén is, kárt vallottam.

A tavalyi rossz évben ugyanis alól elhelyezett legszebb dolgozó méhlépm a moly-, illetve féregnek esett áldozatul. Hétről hétre hiában vártam, hogy családjaim az alól levő szép tiszta, teljesen kiépített lépekbe mézet hordjanak; bár fent a fiasítás körül, koszoru alakjában, csak ugy duzzadtak a sejtek a méztől. Sőt ott minden legkisebb hézagot kiépítettek, hogy abban mézet helyezhessenek el. Tehát fent inkább új sejtet építettek, semmint elfoglalják az alsó kész sejteket, pedig N. rendszerre berendezett 9 családom épen azért, hogy mielőbb leszoruljanak, csak 12 országos méretű kis kereten ültek. Igaz, hogy az érett fiasításos kereteket nem raktam le időnként; mert nem értem reá a felső költést folyton szemmel tartani és az érett fiasításos lépeket kikeresni. De e mulasztásomat azzal iparkodtam pótolni, hogy az átjáró nyílason anyarácsot nem alkalmaztam. Tehát szabadon járhattak le.

E kísérletemnek azonban az volt a keserű tapasztalata, hogy az alsó lépek előbb viasztörmelékkal, molyokkal teltek meg, mint-

sem mézzel. Ha pedig csak akkor helyezünk el alant kereteket, midőn a család már nagyon népes, rajzásra készül, akkor azért nem foglalja el alól a helyet, mert azzal idejekorán nem barátkozott meg, nem vette számításba a kifejlődésnél.

A régi slendrián paraszt szokás szerint, tavasszal a méhektől el nem lepett építmény kivágitik, hogy a család azt megújítsa, hogy el ne molyosodjék, és a tavaszi erős tisztogatásnál lehulló férgek fészkévé ne válják; mi meg eme ezredéves szokás ellenére, megrakjuk a kaptárt üres lépekkel, hogy azok a dús mézelési időben, jóllehet a család még el nem lepette, mézzel hordassanak meg.

Az idén nem teltek ugyan meg viasz-molylyal, mert azokat a méhek némileg ellepték és tisztogatták, de azért mézet sem hordottak bele, hanem a nélkül (fél akkora rajjal, mint az álló Berlepsch-családjaim) kirajzoltak. Pedig most sem alkalmaztam rácsot és közvetlenül az átjáró lyuk alá egy-egy herélépet tettem, hogy így annak használatba vételénél annál jobban ösztönöztesse.

Ha pedig fiasítás lehelyezésével némileg leercszkedett, akkor is nagyobb részt virággporral teltek meg a sejték. Mely okokból én a N. eljárását nyári mézelésre alkalmatlannak találom. Másként áll a dolog az őszi, vagyis betelelési mézelésnél, abban az esetben, midőn jó mézelő nyár folyamán, július—augusztus havában, a felső lépek $\frac{2}{3}$ -da fiasítással van tele, vagy azzal, vagy egyesítéssel töltjük meg a kaptárt. Ilyenkor azután csakugyan leszorul az alsó fiókba és ott szép szűz rajt halmoz fel.

Ezeket a legnagyobb részrehajlatlansággal figyeltem és irtam meg, mert e rendszernek általam alkalmazását még 1888-ik évben irt »Olcsó okszerű méhészet« című munkám 34-ik lapján bárki megtalálhatja. S valóban, én szeretném legjobban, ha ez az eljárás gyakorlatilag életképesnek és hasznosnak bizonyulna. Hiszen a *pötkeretes paraszt kasban*, ugy a Dzierzon, mint a paraszt méhészet előnyeit nyernők meg és Dzierzon rendszerrel járó időt rabló, fásrasztó és szerfelett költséges eljárás háttérbe vonulna; de e régi megörögzött lekénekezéssel járó paraszt divat is végtére kellő haszonnal elejthető volna.

Dr. Hilbert István,

Párhuzam a rajoztató és mézeltető rendszer között.

B Család raja.

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes méhállomány	Heti potézés	Az összes fiasítás	Ápoló és bel- munkás méh	Gyűjtő méh	g r a m m o k b a n			Jegyzet	
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze		
Junius												
20	—	—	25000	—	—	—	25000					
27	3000	—	22000	9000	9000	4000	18000	5646	1500	4146		Főmézelési idő
Julius												
4	4000	—	18000	7000	16000	6000	12000	3934	1166	2768		
11	2000	—	16000	5000	21000	8000	8000	2625	0830	1795		
18	2000	9000	23000	9000	»	»	15000	3017	1500	1517		
25	7000	7000	»	7000	»	»	»	—	1166	1166		Ezen időszakban mézelés nincs.
Aug.												
1	»	5000	21000	5000	»	»	13000	—	0830	0830		
8	—	9000	30000	»	17000	7000	23000	—	0830	0830		
15	—	7000	37000	»	15000	6000	31000	—	0830	0830		Az előbbihez
22	—	5000	42000	»	»	»	36000	4393	0830	3563		mért félmézelési
29	9000	»	38000	»	»	»	32000	4462	0830	3632		időszak.

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes méhállomány	Heti petézés	Az összes fiasítás	Ápoló és belmunkás méh	Gyűjtő méh	grammokban			Jegyzet
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze	
Szept. 5	7000	5000	36000	3000	13000	6000	30000	4063	0500	3397	
12	5000	„	„	2000	10000	5000	31000	—	0333	0333	
19	9000	„	32000	—	5000	3000	29000				
26	7000	3000	28000	—	2000	2000	26000				
Okt. 3	5000	2000	25000	—	—	—	25000	néppel betelvel.			

Összes mézgyűjtése . . . 16662 grm.
 12 keret lépre felépit . . . 7500 grm.
 Marad méze . . . 9162 grm.
 B. család gyűjt . 33998 grm. mézet.
 B. „ raja . 16662 „ „
 Összesen . 50660 „ „
 Lépre felépitenek 13750 „ „
 Marad tiszta mézük 36910 „ „
 Betetelenek 52500 méhvel.

B család mézélésre.

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes méhállomány	Heti petezés	Az összes fiastás	Ápoló és bel- munkás méh	Gyűjtő méh	g r a m m o k b a n			Jegyzet
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze	
	Ezen időszakig lásd »B családot rajzásra.«							Áthozatal		762	
Május											
23	25000	8000	27000	9000	17000	6500	21000	3234	1500	1723	Főmézélési időszak
30	»	4000	29000	»	22000	8000	21000	3675	»	2175	
Jun.											
6	3000	»	30000	»	27000	10000	20000	3584	»	2084	
13	4000	9000	35000	»	»	»	25000	3934	»	2434	
20	5000	»	39000	»	»	»	29000	4725	»	3225	
27	6000	»	42000	»	»	»	32000	5362	»	3862	
Julius											
4	8000	»	43000	»	»	»	33000	5684	»	4184	
11	4000	»	48000	»	»	»	38000	6209	»	4709	
18	»	»	53000	»	»	»	43000	7084	»	5584	
25	9000	»	»	7000	25000	9000	44000	—	1166	1166	
Aug.											
1	»	»	»	5000	21000	8000	45000	—	832	832	Mézélés nincsen
8	»	»	»	»	17000	7000	46000	—	»	832	
15	»	7000	51000	»	15000	6000	45000	—	»	832	
22	»	5000	47000	»	»	»	41000	3762	»	2930	
29	»	»	43000	»	»	»	37000	3312	»	2580	

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes méhállomány	Heti petézés	Az összes fiasítás	Ápoló és belmunkás méh	Gyűjtő méh	Grammokban			Jegyzet	
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze		
Szept.												
5	9000	5000	39000	4000	14000	6000	33000	3062	666	2396	Félgyűjtés	
12	„	„	35000	2000	11000	5000	30000	—	333	6333		
19	„	„	31000	—	6000	3000	28000					
26	7000	4000	28000	—	2000	2000	26000					
Okt.												
3	5000	2000	25000	—	—	—	25000					
Márcz.												
1	—	—	20000	—	6000	3000	17000					
7	3334	1500	18166	3500	8000	4000	14166					
14	3333	2000	16833	5000	11000	5000	11833					
21	„	2500	16000	6500	15000	6000	10000					
28	„	3500	16167	8500	20000	8000	8167					

C család 2000 néppel rajzásra.

Mézet gyűjt . . . . . 34653 gm.
 10 keret lépre felépit . . . 6250 gm.
 Marad . . . . . 28403 gm.

Idő	Veszteség méhben	Uj nemzedék	Az összes méhállomány	Heti petőzés	Az összes fiasítás	Ápoló és bel- munkás méh	Gyűjtő méh	g r a m m o k b a n			Jegyzet	
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze		
April												
4	3333	5000	17834	9000	24000	8834	9000					
11	3334	6500	21000	9500	27000	10000	11000					
18	1500	8500	28000	14500	33000	12000	16000	2349	2416	67		Ez ideig a téli készletből élt
25	2000	9000	35000	17000	41000	15000	20000	3150	2830	320		Tavaszi mézelési időszak
Május												
2	2500	9500	42000	»	48000	17000	25000	3934	»	1104		
9	3500	14500	53000	9000	43000	15000	38000	—	1500	1500		Szünet méze- lésben
16	5000	17000	65000	»	35000	13000	52000	—	»	»		
23	6500	»	75500	»	»	12500	63000	10059	2830	7229		Rajzik 25 ezerrel
30	25000	R	a j z á s u t á n									
»	4500	9000	55000	—	26000	10000	45000	7875	—	7875		Főmézelési idő- szak
Junius												
6	»	»	60000	—	17000	7000	53000	8575	—	8575		
13	5000	17000	72000	—	—	—	72000	10934	—	10934		
20	10500	—	61500	14000	14000	5500	56000	11200	2333	8927		
27	13000	—	48500	»	28000	9500	39000	8225	»	5892		
Julius												
4	»	—	35500	»	42000	14000	21000	5250	»	2917		
11	9000	14000	40500	»	»	»	26000	4074	»	1731		
18	»	»	45500	»	»	»	31000	4984	»	2151		
25	1700	»	42500	10500	38500	13500	29000	—	1749	1749		Gyűjtés nincs

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes mehállomány	Heti petezés	Az összes hasítás	Ápoló és bel- munkás méh	Gyűjtő méh	g r a m m o k b a n			Jegyzet	
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze		
Aug.												
1	—	14000	56000	7000	31500	11500	45000	—	1166	1166		Gyűjtés nincs
8	—	»	70500	6000	22500	8500	62000	—	1000	1000		
15	—	10500	81000	5000	18000	7000	74000	—	832	832		
22	14000	7000	74000	6000	17000	»	67000	6117	1000	5117		Az előbbihez mért félmézelés
29	»	6000	66000	4500	15500	6000	60000	5554	749	4705		
Szept.												
5	»	5000	57000	3000	13500	5000	52000	4900	500	4400		
12	»	6000	49500	2000	9500	4000	45000		333	333		
19	»	4500	39000	—	5000	3000	36500					
26	10500	3000	32000	—	2000	2000	30000					
Okt.												
3	7000	2000	27000	—	—	—	27000					néppel betelel

Gyűjt mézet . . . 63297 gr.
 16 keret lépre felépit 10000 gr.
 Marad méz . . 53297 gr.

C család raja. (25000 rajjal.)

Idő	Veszteség méhben	Uj nemzedék	Az összes méhállomány	Heti petezés	Az összes fiastás	Ápoló és bel- munkás méh	Gyűjtő méh	grammokban			Jegyzet	
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze		
Május												
23	—	—	25000	—	—	—	25000					
30	4500	—	20500	7000	7000	2500	18000	5649	1166	4483	Főmézelési idő- szak. A raj szorgalma 1 ¹ / ₂ - szer számít	
Junius												
6	»	—	16000	5000	12000	5000	11000	3801	832	2969		
13	4000	—	12000	3000	15000	6000	6000	2226	500	1726		
20	»	7000	15000	7000	»	»	9000	1922	1166	756		
27	»	5000	16000	»	17000	7000	»	2362	»	1196		
Julius												
4	»	3000	15000	»	21000	8000	7000	2100	»	934		
11	—	7000	22000	10000	24000	9000	13000	2625	1666	959		
18	—	»	29000	»	27000	10000	19000	4200	»	1534		
25	—	»	36000	7000	»	»	26000	—	1166	1166	Mézelés nincs	
Aug.												
1	7000	10000	39000	5000	22000	8000	31000	—	832	832		
8	5000	»	44000	»	17000	7000	37000	—	»	»		
15	3000	7000	48000	»	15000	6000	42000	—	»	»		
22	7000	5000	46000	»	»	»	40000	5380	»	4548	Az előbbihez	
29	»	»	44000	»	»	»	38000	5178	»	4346		

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes méhállomány	Heti petezés	Az összes fiasítás	Ápoló és belmunkás méh	Gyűjtő méh	Grammokban			Jegyzet
								Gyűjt hetenként	Fiasításra földit	Marad méze	
Szept. 5	7000	5000	42000	3000	13000	6000	36000	4855	832	4355	Az előbbhez mért félmézelés
12	10000	„	37000	2000	10000	5000	32000		333	333	
19	„	„	32000	—	5000	3000	29000				
26	7000	3000	28000	—	2000	2000	26000				
Okt. 3.	5000	2000	25000	—	—	—	25000	n é p p e l t e l e l			

Gyűjt összesen . . . 24811 gr.
16 keret lépre telepít 10000 gr.
Marad méze . 14811 gr.

C család mézélésre.

Márcz. 1	—	—	20000	—	6000	3000	17000	—	—	—	—
Ápril 1	3334	6500	21000	9000	26500	10000	11000	—	1500	1034	Tavaszi mézelés
11	1500	8500	28000	„	27000	„	18000	2534	„		
18	2000	9000	35000	„	„	„	25000	3759	„	2259	

Ez ideig a »C család rajzásra» számitódik.

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes méhállomány	Heti petezés	Az összes fiasítás	Ápoló és hel- munkás méh	Gyűjtő méh	grammokban			Jegyzet	
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze		
Május												
2	2500	9000	41500	9000	27000	10000	31500	4900	1500	3400		Tavaszi mézelés
9	3500	»	47000	6000	24000	9000	38000	—	1000	1000		A mézelés szü- netel
16	5000	»	51000	4000	19000	8000	43000	—	666	666		
23	6500	»	53500	9000	»	»	45000	7700	1500	6200		Főmézelési idő- szak
30	8500	6000	51000	»	22000	9000	43000	7609	»	6109		
Junius												
6	9000	4000	46000	»	27000	10000	36000	6825	»	5325		
13	»	9000	»	»	»	»	»	6300	»	4800		
20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	14400		
Julius			A fennebbi menet számítandó julius 11-ig.									
11	6000	9000	49000	27000	10000	»	39000	6559	»	5059		
18	4000	»	54000	»	»	»	44000	7259	»	5759		
25	9000	»	»	7000	25000	»	»	—	1166	1166		Mézelés nincs
Aug.												
1	»	»	»	5000	21000	8000	46000	—	832	832		
8	»	»	»	»	17000	7000	47000	—	»	»		
15	»	7000	52000	»	15000	6000	46000	—	»	»		
22	»	5000	48000	»	»	»	42000	7700	»	6868		Az előbbihez
29	»	»	44000	»	»	»	38000	7000	666	6168		mért félmézelés

Idő	Veszteség méhben	Új nemzedék	Az összes méhalkomány	Heti petezés	Az összes hasítás	Ápoló és bel- munkás méh	Gyűjtő méh	g r a m m o k b a n			Jegyzet	
								Gyűjt hetenként	Fiasításra fordít	Marad méze		
Szept.												
5	9000	5000	40000	4000	14000	6000	34000	6300	666	5634	Az előbbihez mért félmézelés	
12	»	»	36000	2000	11000	5000	31000		333	333		
19	»	»	32000	—	6000	3000	29000					
26	7000	4000	29000	—	2000	2000	27000					
Okt. 3	5000	2000	26000	—	—	—	26000	néppel betelel				
										Gyűjt mézet összesen 67354 gr.		
										Lépre (16 keret) felépit 10000 gr.		
										Marad tiszta méze . 57354 gr.		

Összehasonlítás.

- A család gyűjt 6404 grm mézet, betelel 12500 néppel;
 B » rajával együtt 50660 grm mézet; mézelési rendszerrel gyűjt 34653 gr mézet,
 B » » betelel 52500 néppel; » » teel 26000 néppel
 C » » együtt gyűjt 88108 grm. mézet; » » gyűjt 67354 gr mézet,
 C » » betelel 52000 néppel; » » teel 26000 néppel.

A rajzó családok mézproduktuma: 138768; betelelnek 104000 néppel

A mézelő » » 102007; » 52000 néppel

Különbség mézben 36761; különbség 52000 nép.

A felhozott példákából láthattuk, hogy márczius 1-én 5000 népséggel bíró család mire képes haladni, habár az összes mézelési időszak fejlődésére kedvezően volt számítva; nem tudott oda jutni, hogy a rendes teelő népségre szert tegyen és a biztos teelésre elegendő mennyiségű mézet beszerezze, de még csak a jövő évben lesz a szerencse kedvezésével rajzóképes.

B család 10000 néppel felemelkedhetett alkalmas időre petézése magaslatáig és még elég jókor rajozhatott, hogy I. raja a téli szükségletre és teelő népségre szert tegyen. C család 20 ezer néppel még korábban emelkedett rajzási képességre, természetes, hogy a haszon is jóval több tőle, mert rajával együtt az egész mézelési időt nagy népességgel használta fel mézésre, míg B korai készületlensége miatt egy részét elvesztette.

Most már ha a rajzó és mézelő családokat hasonlítjuk össze, látni fogjuk a kettő közötti különbséget mézproduktumban, a mi a rajoztató rendszer előnye mellett bizonyít. Ezen különbség okát a mézelési rendszernél szükségkép korlátozott fejlődési menetben találjuk, mely nem engedte a munkaerőt oda emelkedni, a hova a rajzó rendszernél emelkedhetett.

A családokat mézésre szánva - a mint fennebb is elmondám - nem engedhetjük többre 50000 méhnél és ezt helyrepótló 27 ezer fiasításnál, tehát mikor a legtöbb bel- és külmunkással dolgozik is, együttesen 48,—50 ezer körül jár; míg a családokat rajzásra bocsátva 52 ezertől 75 ezerig emelkedik, 35—48 ezer fiasítással a kimutatás szerint, de tényleg 63 ezerre is felemelkedik; 25 ezer népességű I. rajok bocsátása után is 66—74 ezer bel- és külmunkás méhvel dolgoznak egy időszakban. Az igaz, hogy a mézeltető rendszernél a családok nagy népessége huzamosabb ideig tart, mint a rajoztató rendszernél, de itt a nagyobb népesség helyre üti a hiányt, úgy, hogy a rajok népségükkel együtt csaknem tiszta nyereségek lesznek. Az igen magas mézproduktumok, az esetleges méhpusztulás és gyűjtésre alkalmatlan idők tekintetbe vételével, a maga értékére szállítva, mindeniknél ezen számításban kitüntetett arány a tényeknek megfelel, mely a rajoztató rendszer mellett bizonyít igen előnyösen. Ezen aránytól eltérő eredmény a rajoztató és mézeltető rendszer között csak azon esetben lesz, ha méhcsaládainkat vidékiünk természetéhez viszonyítva, igen későre bocsátjuk,

vagy segítjük rajzásra, t. i. a főmézelési időszak vége felé. A főmézelési időszak közepén tul rajzásra nem bocsátjuk méheinket, ha pedig valamely okból megakadályozni nem tudtuk, a nagy rajokra való egyesítésekkel segítünk a bajon.

Csiki János.

Vége köv.

Meteorologia, botanica és az okszerü méhészet a Tátra tövében

Nincs állat, melynek élete és tenyésztése annyira befolyásolhatnák a vidék időjárásai és növénytenyésztési viszonyaitól, mint a virágok látogatására utalt méhecske; már azért is a speciális méhészet egyik elengedhetetlen feltétele: a vidék időjárásai és az ettől függő növénytenyésztési viszonyainak alapos megismerése. Ott van áldás a méhészetben, hol a szorgalommal párosult okszerűség mellett, a vidék időjárásai és tenyésztési viszonyai ismeretét, a méhészetben értékesíteni tudjuk.

Mint afféle természet kedvelő, több év óta kísérem figyelemmel vidékünk időjárásai és növénytenyésztési viszonyait s midőn jegyzeteimet nyilvánosságra bocsájtom: a magyar méhészet ügyének vélek szolgálatot tenni, mert hisz hazánk egyik leghidegebb, egyszersmind legmagassabb t. f. magasságu méhészkedő vidék méhészeti viszonyainak leírását tárom a t. méhész közönség elé.

Geologiai szempontból, már magában a gránit-kőzet szakadozott formációjánál fogva páratlan s egyetlennek mondható panorámája s a Poprád völgyéből, mint a föld irtóztató vajúdó revolutiójának mementója, ugy mered fejünk felett az ég felé: a mi kedves Tátránk, mely már a nemzet itt keletkezett bölcsőjét évezredekkel megelőzve, dicskoszoru gyanánt övezte s övezi ma is tejjel-vajjal-mézzel folyó Kanaanunkat.

No de tárgyunkhoz! Tudjuk, hogy az egyes vidékek időjárásai viszonyainak változatosságai, nagy változatosságot eredményeznek a növények s ezek ismét a méhek tenyésztésében. Jólchet széles e hazában alig van hely, hol méhészkedni nem lehetne. Tckintve azonban a vidékek szerint váltakozó időjárásai stb. viszonyait: az

eredmény is váltakozó. Megesik ugyan s nem is olyan igen ritkán, hogy a legkítűnőbb vidékeken is bekövetkezik oly eset, mely halomra dönti a méhész szorgalma és igyekezetének gyümölcsét s egy »saltó mortálét« csinál.

Az évszakok változása természeti állandó törvényt követve — ritka kivétellel — mindig *azonosan* nyilvánul az időjárásban s annak phisikai következményeiben; mi sem természetesebb annál, hogy a méhek is, »de regula«, vidékek szerint csaknem ugyanazon időben fiasitanak, rajzanak gyűjtenek, tartják téli pihenőjüket stb.

Nagyon helyes uton járt t. Kühne ur, midőn hazánk méhészeti viszonyait feltűntető táblázatos kimutatás által hazánk specialis méhészetének kívánt használni. Nem vitatom, jó vagy rossz ezen vázlatos kimutatás, csupán a III. foku vagyis gyenge (talán inkább rövid) hordású vidék viszonyainak leírásánál imitt-amott ellen-nézeteket kockáztatok s a helyszínen szerzett több évi étereni tapasztalataimról számot adok.

Lakóhelyem azon helyek közé tartozik, melyekből t. Rodiczky ur is a »Magyar-méhészet multjáról« czimű művében, mint olyanokról emlékezik meg, hol a méhészet nagy tenger feletti magasságban üzetik, legujabbi felmérések szerint 810, egyik méhesem pedig 932 m. magasságban van. Bátran állithatom, széles e hazában alig van méhes hasonló magasági fekvés mellett. Már ez a körülmény is igazolja vidékünk időjárási és növénytenyésztési viszonyainak, hazánk más vidékétől sok tekintetben elütő voltát. Késői tavasz, korai ős, hosszú és kemény tél, rövid nyár, gyakori, erős hideg szelek jellemzik Kühne ur s szerintem is a III. foku rövid hordású vidéket. De lássuk a jegyzeteket: Méheink utoljára repülnek: Október közepe táján, mert a beálló hideg idő a téli fészek elfoglalására készíti őket, a befagyott föld már csak kivételesen enged föl, csakhamar megjön az első hó is. Erős, mondhatni: zord szelek napi renden vannak; így van ez — kevés eltéréssel — Márczius elejéig, 24—25 R. foku hideg nem ritka eset. Uralgó szelek: nyugati enyhébb, de huzamosabb, végződik nyáron eső-, télen havazással; északi — nálunk észak-keleti — keleti száraz, de erős hideggel. Jó melegtartó kaptár, elegendő téli készlet, kis tér, sok telető fiatal bogár, szelek ellen védett hely, ha valahol, úgy itt elengedhetlen szabályul veendő a betelelésnél. Hébe-hóba Februáriusban egy-két

napi + 12—18 R. idő áll be; méheink megtartják a tisztulási kirepülést, de csak a napos oldalon levő kaptárak méhei repülnek.

Márczius elejével beáll a hóolvadás; négy hónapig tartó pihe-
nés után megtörténik a tisztulási kirepülés. Gyakori havazás, fagyok,
hideg szelek jellemzik ezen: méheinket új életre hozó első tavaszi
(ha ugyan annak nevezhető) hónapot. Kirepülésre alkalmas napok
száma 5—8. Néha e hó végével megjelenik az első virág-porról
megterhelt méhecske, a Zásza kikirics, első tavaszi virágunk, bő-
ven nyújtja a virágport, melynek tömeges hordása Aprilis elejével
áll be; egymásután nyílnak: a mogyoró-cserje, égerfa, nyárfa, nyírfa,
fűzfa barkái, fölöslegessé téve vidékünkön a liszt etetést. Az idő-
járás igen változó, míg nappal + 22—24, R. éjjel 5—6 R.
fok, gyakori hideg eső, éjjeli fagyok, havazás napi dolog. Kirepü-
lésre alkalmas napok száma 8—10. Aprilis végével megkezdődnek
a tavaszi mezei munkák. Május már melegebb, de még mindig
mágán viseli a hűvös tavasz jellegét. Száraz hideg szelek, éjjeli fa-
gyok, havazás e hó elején még gyakori, a téli burkolat a gyümölcs-
fák virágzásáig Május közepén túl benthagyandó legalább részben.
Javában virágoznak a gyümölcsfák, a lépek is telve vannak fiasítás-
sal; de a tél apó — nehogy elfelejtsük — bármikor betoppan egy-
két napig tartó havazással, nem kis ijedelmet és gondot okozva
a fukarkodó méhésznek; ilyenkor az etetés nélkülözhetetlen. — A
közeledő rajzási idő tudatában, Május második felében hozzálátnak
a herefiasítás neveléséhez, megkezdik az építkezést, emelnek anya-
bölcsöket is, csak az időjárás on mulik, ha az első természetes rajok
Junius közepével nem jönnek. Május többnyire száraz időjárású.
Számottevő mézhozam Junius elejével veszi kezdetét, mely egyhu-
zamban Augusztus végéig tart; legnagyobb a hozam Juliusban és
csak is ez illeti a méhészt, mert: a mit Juniusban gyűjtene, az a
fiasítás ápolásához, mit Augusztusban az a téli készlet kiegészíté-
sért okvetlen szükséges. — Állandó szép időjárás mellett a virá-
gok nektárja oly bőségesen fejlődik; hogy elegendő erős család
minden 4—5 nap alatt teli hordja a méztér üres lépeit a fő méz-
hozamban. — Ilyenek a rendes körülmények; mert van ám oly
év nálunk is, midőn a méz fölösleg kevés vagy éppen semmi,
ilyenkor aztán a kasok népei pusztulnak, mintha csak az ázsiai rém
grasszálna közöttük.

Írányadó növények: Zászpa kikirics-, Mogyoró-, Éger-, Nyír-, Jnhar-, Füz-, Nyár-, Fenyő-, Lóhere-, Fehérhere-, Tymian-, Havasi rózsza-, Erika-, Áfonya-, Málna-, Gyümölcsfák-, Repce, Hárs.

A ákác elsatnyul és kivész, így a III. foku vidéknél nem is jöhet tekintetbe.

Még a hárs virágzása előtt, Augusztus elején méheink betelelendők, elegendő készlet hiányában ekkor még etetés általi felhordással segíthetni; a később felhordott mézet már nem fogják lepecsételni. Szeptemberi állandó szép, de már hűvösebb idő mézképződésre nem alkalmas; méheink szorgalmasan kijárnak, látogatják a már gyéren előforduló virágokat, de az eredmény nem áll arányban szorgalmukkal, a fiasítást is teljesen beszüntetik.

Legnagyobb meleg 28—30 R. fok Julirsban van; legnagyobb hideg 25—26 R. fok Január - Februáriusban. Sikeres kiteleléshez 12—15 Kg. méz szükséges; ezt célszerű olyképpen elosztani; hogy a betelelésnél kap a család 8—10 Kgmot, mivel Április végéig bőven kitelel; melegebb idő beáltával, tavasszal, a még hiányzó készlet kipótolandó és pedig: keretes méz lekupolva és langyos vízbe mártva, folyékony: felforralva és vízzel higitva adandó. Ennek előnye: télen kevesebb méz mellett a melegen tartandó tér kisebb; tavasszal: higitott mézzel való etetés mellett megkiméljük a víz behordására szükséges munka erőt és megmentjük a megdermedéstől télen át ugy is megfagyott méheinket.

Ezekkel kívántam Kühne ur vázlatos kimutatásának III. foku gyenge hordású vidék leírásához hozzá járulni, ha ez csak némileg is sikerült, ugy nem végeztem felesleges munkát, ha nem, hát akkor sem ártottam vele az ügynek.

Danis János.

A kis és nagy keretről.

T. Nagy Iván igen tisztelt méhésztársunk a »Méhészeti Közöny« 1893. okt. számában ily czim alatt írott becses cikkében a nagy keretek célszerűsége és használhatósága ellen a többek között azt hozza fel, hogy azok felső részében megnyulnak a lépek, a költésre használhatatlanokká válnak s azokban a méhek legfeljebb heréket költhetnek. Czikke végén pedig a kis keretek előnyére határozottan kimondja, hogy azokban a lépek megmaradnak a magok

eredetiségében s csak oly hasznos szolgálatot tehetnek a költőfészekben, mint a mézkamrában.

Ezek után csillag alatt jónak látja megjegyezni, hogy a kis kereteket az alsó léczig beépítheti. Ezt a megjegyzést valóban szükséges volt hozzátennie, mert a mint az általam ez alkalommal beküldött kis keret mutatja, bizony megnyulhatnak a lépek azokban is. Hogy azonban ezen megnyulás bekövetkezesség, két feltételnek hozzájárulása okvetlenül szükséges.

1. Hogy a lépek felső részében fiasítás soha sem volt;

2. hogy a lépek alja az alsó léczhez nincs hozzá erősítve.

Ilyen esetben a kis keret semmi előnyvel nem dicsekedhetik, abban is éppen úgy megnyulik a lép, mint a nagyban.

Építtesse csak be t. cikkíró ur a nagy keretet is az alsó léczig s meg kell győződnie, hogy abban sem nyulik meg a lép soha.

Én különben e tekintetben sem a kis, sem a nagy keretknél nem várom, míg a méhek az alsó léczhez hozzáépítik a lépet, hanem rendszerint az évi léprevízió (a pörgetés) alkalmával a keretek alján mutatkozó hézagot magam foltozom be szélesebb vagy keskenyebb, de mindenesetre beleillő s teljesen kiépített dolgozó sejtés lépszalaggal.

Ha a t. méhésztárs a nagy kereteknek ezt a hibáját oly lényegesnek tartja, hogy számúzi azokat a használatból, jó lesz megjegyelnie a kis kereteket is, a melyeknél hasonló körülmények között hasonló bajok keletkezhetnek.

Az igen t. méhésztárs, mint cikkéből kiérthető, nagy súlyt fektet a lehetőleg nagy számú tartalék lépekre, pedig nem lehetetlen, hogy ennek a rendszernek a napjai is meg vannak számlálva. — Adja Isten, hogy megtaláljuk azt a helyes utat az okszerű méhészkedésben, a mely lehetőleg a legkevesebb számú segédeszközök felhasználásával a legdúsabb mézforráshoz vezet.

Szabó Imre.

A méhesből.

A júniusi hideg, esős napok majdnem mindenütt tönkretették a méhészek vérmes reményeit, melyek májusban nagyon is kecsegtető és sokat ígérők voltak. A több oldalról vett értesítések szerint, különösen az erdélyi részekben, majdnem egész június hóban

szünetelt a mézelés, sem az akác, sem hárs virágzás nem hozta meg a remélt és várt gazdag szüretet; sőt igen sok esetben a leg-erősebb rajok is étetésre szorultak. Remélhetjük azonban, hogy a julius fogja némileg helyre pótolni a juniusi veszteséget, a remélhető gazdag sarjban; minthogy azonban a vérmes reményekkel ez időre, sajnos immár fel kell hagynunk, a méhészt inkább a roszbabra számítva irányítsa teendőit.

A gyenge rajok egyesítését nem kell halasztani s mézhiány esetén a rajok etetését mellőznünk nem szabad; különben télire úgy meg fog csappanni a család népessége, hogy nem lesz teletlőképés.

Ebben a hóban már nem tanácsos rajot elfogadni. — Rajzás esetén a raj visszaverendő az anyakasba. A családokat vizsgáljuk át, netalán anyátlanságon segíteni kell, a gyenge családok egyesítendőek.

A here öldösés e hóban kezdődik, jeléül annak, hogy lejárt a főmézelés. E nehéz munkában a méhészt legyen segítségére a méheknek, herefogókkal s avval különösen, hogy a mű kaptárokban, a hátsó keretre került hereket kézzel is fogdossa össze, a mi éppen nem szaporátlan, sőt igen háládatos munka.

Here ölés kezdetével a mézkamra kiürítendő, különben a mézet a költés kamrába lehordják. Ugyanez időben, a helyes eltelelésre való tekintettel, a családok első átvizsgálása és rendezése is megtörténik.

Magyar méhészek, gyümölcstermelők s a méhészeti és kertészeti eszközök előállítóinak „Raktári szövetkezete.”

(Vége.)

33. §.

A következő tárgyak a szövetkezeti közgyűlés elhatározásának vannak fentartva, u. m. :

a.) Az üzleti évről nyereségi és veszteségi számlája alapján az igazgatóság által bemutatott mérleg, valamint a felügyelő bizottság által előterjesztett jelentés feletti elhatározás; s az üzletvezetőségnek további felelősség alóli felmentése, vagy a szokásos felmentvény megtagadása; általában a lejárt év zárszámadásainak

jóváhagyólagos elfogadása, vagy a felmerült kifogások alapján azok visszautasítása iránti elhatározás.

b.) A tiszta jövedelem hova fordítása és az egyes üzletrészek után számítandó osztalék megállapítása iránti elhatározás.

c.) Az igazgatóság és felügyelő bizottság javadalmazásának megállapítása.

d.) Az új évi költségvetés megállapítása; valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság kilépő tagjainak megválasztása, vagy eljétségükkel új tagok választása iránti elhatározás.

e.) Az alapszabályok módosítása iránti indítványok tárgyalása.

f.) Másnemű olyan indítványok tárgyalása, melyek legalább tíz tag által aláírva, a közgyűlés tárgysorozatának közzététele előtt be lettek adva.

g.) A szövetkezet feloszlása vagy ezen alapszabályban megállapított időtartamának meghosszabbítása iránti indítványok tárgyalása és azok fölötti határozathozatal.

34. §.

Közgyűléseken valamely jogérvényes határozat hozatalára az összes üzleti részek $\frac{1}{20}$ -ad részét képviselő legalább 25 tag jelenléte és ezeknek általános szótöbbsége megkívántatik; de a szövetkezet feloszlását, a közgyűlés is csak azon esetben határozhatja el, ha az üzletrészeknek legalább fele képviselve van és a megjelent szövetkezeti tagok $\frac{2}{3}$ -ad része, a felosztásba belecgyczik.

Ha a határozathozatalhoz megkívántató számú tagok nem jelentek meg, 15 nap múlva új közgyűlést kell összehívni, melyen a megjelent tagok érvényes határozatot hozhatnak; önként értetődően, hogy ekkor csak az első közgyűlés napirendjére kitűzve volt tárgyak képezhetik tanácskozás és elhatározás tárgyát.

35. §.

Az igazgatóság hat tagból, a felügyelő bizottság két tagból áll, s a közgyűlés által titkos szavazással, általános többséggel választatik meg.

36. §.

Az igazgatóság három évre választatik; ezen túl évenként egy harmada kilép; a kilépők kisorsolás útján határozatnak meg, s addig, míg a három évi turnus tart, a kilépők újból megválaszthatók.

37. §.

A tisztviselőket és a segédszemélyzetet, valamint a megfelelő fizetésüket az Igazgatóság saját felelősségére választja meg és bocsátja el.

38. §.

A szövetkezet elnökét és alelnökét általános szótöbbséggel, titkos szavazással, az igazgatóság saját köréből választja meg; igazgatósági tag csak az lehet, a ki állandóan a szövetkezet központján lakik. A pénztárnok és a könyvvivő kötelesek fizetésük kétszeres összegét biztosítékul az elnökségnél letenni.

39. §.

Az igazgatósági elnök képviseli a szövetkezetet, úgy a hatóságok, mint magánosokkal szemben; elnököl a közgyűléseken és a választmányi üléseken; felelősség terhe alatt köteles a szövetkezet érdekei és jogai felett őrködni; az ügymenet felől magának biztos tudomást szerezni. Ezen célból köteles havonként legalább egyszer, előzetes értesítés nélkül, két igazgatósági tag meghívása mellett, a pénztárt és a könyveket megvizsgálni; uctaláni észrevételeit, az e végre vezetett könyvbe beiktatni, esetleg a felmerült hiányok orvoslásáról gondoskodni.

40. §.

Minden hó első vasárnapján igazgatósági ülések tartatnak, de ha az üzlet terjedelme ezt megkívánja, az igazgató-elnök külön meghívó mellett, a szükség szerint, bármikor összehívhatja tanácskozás végett az igazgatósági tagokat.

Három igazgatósági tag kivánságára tartozik az elnök 3 nap alatt gyűlést tartani.

41. §.

Az igazgatóság köteles a szövetkezet érdekeit figyelemmel kísérve, előmozdítani, s bár mily névvel nevezhető megkárosítását megakndályozni; az üzlet vezetését befolyásolni, ellenőrizni, különösen a pénz kezelését felügyelni; s gondoskodni arról, hogy a szövetkezeti tagok által aláirt üzletrészek részletei pontosan befittessenek; a pénzkészlet pedig gyümölcstelenül a pénztárban neheverjen.

42. §.

A felügyelő bizottság tagjai a 3 év lejártával újból megválaszthatók.

43. §.

A felügyelő bizottság kötelessége: a szövetkezeti ügyvezetést minden ágában ellenőrizni és ezen célból jogában áll: a szövetkezet ügyeinek menetéről magának közvetlen tudomást szerezni; a szövetkezet számadásait, a gyűlések jegyzőkönyveit betekinteni; a pénztárt bármikor megvizsgálni; de ezen pénztári vizsgálatot havonként egyszert legalább kötelességszerűen teljesíteni kell.

A felügyelő bizottság minden gyűlésre meghívandó, s kötelezve van a szövetkezetnek évi számadásait, s vagyoni mérlegét tüzetesen megvizsgálni, s ennek eredményéről a közgyűlés elé terjesztendő jelentését kellő időben az igazgatóságnak átadni.

44. §.

A szövetkezeti cég jegyzésére minden igazgatósági tag jogosítva van, de az igazgatósági határozatok kiadványozására elégséges az elnöknek vagy alelnöknek és egy igazgatósági tagnak aláírása.

45. §.

Ezen szövetkezés tíz évi tartamának lejárta előtt közgyűlés tartandó, mely az összes tagok kétharmad részének szavazattöbbségével, a szövetkezet további fentartását is elhatározhatja.

Az e végre összehívandó közgyűlés időközben, vagyis a tíz év lejárta előtt, a szövetkezet feloszlását elhatározhatja:

1. ha a tagok száma 200-nál kevesebbre apadt,
2. ha a tartaléktőkének felül, a betétek fele elveszett, vagy
3. ha a közgyűlés a szövetkezet feloszlását más fontos okok miatt szükségesnek tartja.

46. §.

Midőn a közgyűlés a szövetkezetnek feloszlását ezen alapszabály 45. §-a alapján határozza el, ez esetben köteles egy héttagú felszámoló bizottságot választani, mely a kereskedelmi törvény szabályainak megfelelőleg jár el hivatalában.

47. §.

A szövetkezetnek minden tagját érdeklő, a nyitvánosságnak szánt hirdetései: a magyar országos méhészeti és a kertészeti egyesületeknek szakközlönyeiben legalább egyszer közzé teendők.

Méhészeti előadások.

A méhészeti vándortanító urak folyó év július havában az alább megnevezett napokon és helyeken tartanak előadásokat:

1. *Tóth János.* 9-én Gödöllőn. 11-én Dunabogdányon. 13-án Budapesten, Szóts András szeretetházi igazgató méhesében. 14-én Tápió-Szelén. 16-án Tisza-Várkonyon. 17—18-án Kun-Szent-Mártonon. 19-én Tisza-Kürthön. 20—21-én Szolnokon.

2. *Abaffy József.* 12-én Bogláron. 13-án Ordán. 14-én Fonyádon. 15-én Balaton-Szt.-Györgyön. 16-án Keszthelyen. 17-én Nagy-Kanizsán. 18-án Kaposmérőn. 19-én Bátén.

3. *Valló János.* 2-án Német-Lipcsén. 4-én Közép-Revuczán. 6-án Óhegyen. 7-én Németfalván. 11-én Kis-Kereskényen.

4. *Rózsa János.* 5-én Simonyin. 6-án Jánosin. 7-én Rimaszombaton, a magy. kir. állami földmives iskolánál. 9-én Tiszolczon. 10-én Murány-Lchotán. 11-én Szalóczon. 12-én Dobsinán. 13-án Aggteleken. 14-én Szinen. 16-án Tormán.

5. *Nagy Zsigmond.* 11-én Solymoson. 12-én Szilágy-Ardó. 14-én Monón. 16-án Zzibón. 17-én Hidvégen. 18-án Nagy-Derzsidán.

6. *Abend András* 10-én Maros-Ludason. 11-én Kerelő-Szt.-Pálon. 12—13-án Marosvásárhelyen. 15-én Nyárad-Szeredán. 17-én Szász-Régenben. 19-én Görgény-Szt.-Imrén. 21-én Vajda-Szt.-Iván.

Buziás, 1894. június hó 25-én.

Kovács Antal,
méhészeti felügyelő.

Vegyések.

— *A tagsági díjjal hátralekos* t. tagjainkat felkérjük, hogy a tagdíjakat sziveskedjenek mielőbb egyesületünk pénztárnokának (Gebhardt Döme Kolozsvárt) megküldeni.

— *A szamosújvári kiállításra* nagyban folynak az előkészületek s ottani körünk buzgó tagjai lankadatlanul fáradoznak a kiállítás és vándorgyűlés sikere érdekében. E fáradság bizonyára fényesen

lesz jutalmazva a remélt jó eredményben s nem kételkedünk abban sem, hogy méhésztársaink tömeges jelentkezésükkel hozzá fognak járulni a siker fokozásához.

— **A költés-senyv.** A »D. Bienenfreund« legutóbbi számában Th. Klein közli szomorú tapasztalatait a költéssenyvről, melynek összes méhei áldozatul estek. Gyógyszerül *karbolsavat* és *kamphort* használt, de eredmény nélkül. Nem írja azonban, hogy eme, különben antiszeptikus szereket miként alkalmazta? Azt kérdezi a közlő, hogy mit tegyen a kaptárakkal? használhatja-e avagy megsemmisítse? A szerkesztő feleletében azt tanácsolja, hogy a kaptár még használható, ha előbb chlormészszel jól deszinficiálja. Nézetünk szerint ez még egymagára nem elegendő. A kaptár, forró lugsó-oldattal előbb kitisztítandó, az oldalak üveg- vagy habkővel lesurolandók és azután kell a chlormeszet a kaptárakba tenni, sőt még tanácsos kénnel is jól kifüstölni s még eme eljárás mellett is jól kiszellőztetés után, csak a következő évben volna használható a kaptár, addig a méhestől távol tartandó.

— **A lépek megújítása.** Tudja minden méhész, hogy a nagyon régi, már barna, vagy éppen fekete lépen a sejtek már nem is hat oldaluak, hanem inkább hengeralakuak s bennragadt nimpha hárttyák miatt annyira elszükülnek, hogy a fiasítás nem fejlődhetik tökéletesen s mintegy visszafejlődik a méh az ilyen sejtekben; tehát időről-időre a régi sejteket ujakkal kell kicserélni. Mikor történjék meg a csere? Erre a kérdésre a »D. B. Freund« legutóbbi számában azt a feleletet adja egy méhész, hogy legczélszerűbb a cserét a *tavaszi* átvizsgálásnál eszközölni. Véleményünk szerint nem helyes, ha a méhész a régi lépek kicserélését egyáltalában bizonyos időhöz köti, hanem igyekezzék, hogy a régi, már megbarnult lépet, a mikor csak teheti, távolítsa el a fészekből és sokkal jobb, ha már az *ősz*i rendezésnél kicseréli a régi, vagy heresejtes, valamint az olyan lépkeket, a melyeken sok az átmeneti sejt, mert a tavaszi átvizsgálásnál akárhányszor már be van petézve a lép és a kicserélés veszteséggel jár.

— **Hibaigazítás.** Dr. Bálint Sándor »Válasz Metzger E. urnak« czimű értekezésébe (lapunk májusi száma) következő lényegesebb sajtóhibák csusztaak be: első bekezdés 2. sor: »Dippel« *Harting* helyett; 3-ik sorban »Jansen« *Janssen* helyett.